

Villa Şakayık

Yaprak Öz

Beyaz üzerine siyah puanlı krepdöşin kumaştan askılı elbise ve kısa kollu ceket

Bendeniz Yıldız Alatan. Usta bir terzi ve dört dörtlük bir ev kadınıyım. Zonguldak'ta yaşıyorum ve Ereğli Kömür İşletmeleri Kozlu Ocağı başmühendislerinden Ziya Alatan'ın eşiyim. Aynı zamanda amatör bir detektifim ve maceralarımı yazıyorum. Pek amatör sayılmam gerçi; 1979 yılında Zonguldak'ta işlenen korkunç cinayetleri çözdüm ne de olsa. Fakat henüz kimsenin varlığından haberdar olmadığı bir yazarım. Bu romansa yaz aylarında başımdan geçenleri anlatıyor; ikinci Yıldız Alatan macerasını.

Yeni maceramı yazmaya, 1984'ün son günlerinde başlıyorum. Beş yıl önce, yaşadığım lojman mahallesi Kılıç'ta gerçekleşen kâbus misali hadiseleri aydınlatılı epey olmuş. Artık elli beş yaşındayım. Menopoza girmiş, vücudundaki yaşlanmayla baş etmeye çalışan, hayata sıkı sıkıya tutunmuş bir kadın, bir anne ve anneyim. Berrin adında bir kızım, Berrak adında bir torunum var.

1984 yılı sürprizlerle geldi. George Orwell'in 1984 romanındaki gibi bir dünyanın karanlık sürprizleri değil kastettiğim. Dünyada ve Türkiye'de acayip şeyler olmaya devam ediyor ama Orwell'in hayalinde canlandırdığından farklı, gizli bir korku içinde yaşıyor insanlık. Hayır, evlerimizin duvarına yerleştirilmiş ekranlardan bizi izleyen "Büyük Birader" yok ama artık renkli televizyonlarımız ve videolarımız var. 1984 romanındakine benzer bir düşünce yaşağı görünürde olmasa da, derinde bir yerlerde varlığını hissettiriyor; bilhassa, 1980 darbesi sonrasında hızla değişen yeni Türkiye'de.

Siyasi hususlarda konuşmaktan sakınmaya başlamış

bir toplum, hapishaneleri dolduran sol görüşlü insanlar, işkenceler, sanatçıların kısıtlanan özgürlükleri, bazı illerde hâlâ devam eden sıkıyönetim, 19 Mayıs gösterilerinde şort giymeleri yasaklanan kız öğrenciler, üstsüz dolaşan turistleri kınayan bir Kültür ve Turizm Bakanı'nın bulunduğu bir Türkiye var. Haa, bir de yeni başbakanımız var tabii: Turgut Özal. Mart ayında yapılan yerel seçimlerde oyların çoğunluğunu kapatan Anavatan Partisi'nin küçük dev adamı.

Dünyada da öyle 1984 romanındaki gibi hayalgücünü zorlayacak şeyler olmadı bu yıl. Fakat insanlık adına iki müthiş gelişme gerçekleşti, haksızlık etmeyeyim. Birden ortaya çıkıveren acayip bir modern çağ hastalığına, Aids'e neden olan virüs bulundu. Diğeri ve beni heyecandan heyecana sürükleyeniyse, uzayda ilk kez bir insan serbest yürüyüş yaptı. Günlerce bu hadisenin etkisinden kurtulamadım ve zor geçen 1984 yılında dinlenmek için gözümü her kapadığımda, Astronot Bruce McCandless'in uzayda süzülerek dolaştığı sahneleri zihnimde canlandırdım.

Evet, 1984 yılı zor geçti. Bilhassa, yaz aylarının öncesinde daha da zordu. Hatta 1979 yılında çözdüğüm cinayetlerin ardından Zonguldak'ta yarattığım süksenin ve *Farahnaz'ın Çiçeği* romanını yazmamın peşi sıra gelen zamanlar pek çetindi. Sanki bitmez tükenmez bir bunalım devresine girmiştım. Ülkede darbe olduktan sonra, Zonguldak'ta politik hadiselerden uzak olsak da, ruhi bir durgunluk dönemi yaşamaya başlamıştık. Sağ görüş ve Amerikan hayranlığı giderek daha da gözde oluyordu. Ailemdeyse hiç yaşamadığımız kadar çetin zamanlar yaşıyorduk: Kızım Berrin, henüz üniversite öğrencisiyken büyük bir aşkla evlendiği Engin'le sorunlar yaşamaya başlamış, o harikulade gençlik aşkı bitmiş, kızım bunalıma girmiş, evliliğini kurtarmak için çırpındıysa da, otuzlu yaşların ortalarındaki bazı erkeklerin geçirdiği krizi yaşayan

Engin'in artık başka bir kadına âşık olduğunu kabul etmek mecburiyetinde kalmıştı. Meselelerin başlamasından boşanma aşamasına kadar geçen dört yıl boyunca kızıyla beraber acı çekmiş, buluş çağına giren torunum Berrak'ın ruhi vaziyetini korumaya ve eski damadıyla münasebetimizin düzeltilemez biçimde lekelenmesini önlemeye çabalamıştık eşim Ziya'yla birlikte. 1984 yılı geldiğinde, kızım ve torunum yeni yeni toparlanıyor, İstanbul'da anne kız başladıkları hayatlarının temelini oturtmak için mücadele veriyorlardı.

Berrin'in başına gelenler yüzünden çektiklerim yetmiyormuş gibi, başka teessürlerim de olmuştu. 1979 yılında çözdüğüm cinayetlerin ardından Zonguldak'ın ünlü simalarından biri hâline gelmiş, günlere en çok davet edilen kadına dönüşmüştüm. Bazen alakadan utanıp sıkılmama rağmen bu vaziyet beni çok mutlu etmişti etmesine ama o dönem ancak bir buçuk, iki yıl sürmüş, hadiseler unutulmaya başlayınca şahsıma gösterilen müthiş alaka yerini tuhaf bir düşmanlığa bırakmıştı. Kimi kadın arkadaşlarımla bir süre sonra bana sırt çevirmeye başladıklarını, hep davet edildiğim günlere çağırılmaz olduğumda fark ettim. Çok üzülmüştüm.

Başlarda zekâma ve gözdeliğime hayranlık duysalar da, bir süre sonra sanıyorum ki kendilerini geri planda hissetmiş, bundan rahatsızlık duymuş birkaç kadın arkadaş, kıskançlıktan beni aralarına almamaya karar vermişlerdi. İnsanların bazısı böyledir: Bir başarınız olduğunda önce aşırı bir hayranlıkla sarsılır, çevrenizde pervane olurlar, size yakın durarak kendilerini mühim hissederler, bir süre sonra da bu yakınlığı kaldıramaz hâle gelirler, çünkü şahsiyetlerinde bir şey eksiktir. Katiyen kabul etmeseler de, bu türden insanlar muhakkak ruhlarındaki eksikliği sezer ve sizde bulunan o fazla şeyden fevkalade rahatsızlık duyar.

Netice, kendilerinden üstün gördükleri insanı elden

geldiğince ezmeye, açıklarını bulup açık yoksa da bir şeyler uydurup dışlamaya çalışmaktır. İşte başıma bu gelmişti ve kalbim hakikaten çok kırılmıştı. Bana şımarmışım gibi davranan o birkaç kadından sessizce uzaklaştım. Hiçbir zaman şımarmamıştım oysa, hatta mahcubiyetle karşılaşmıştım Zonguldak'taki süksemi. Velhasıl, artık Fener Mahallesi'ndeki günlere davet edilmiyordum. "Olsun" dedi o vakit eşim Ziya, "sana Kılıç'taki dostların yeter." Doğru söylüyordu. Korkunç hadiseleri çözüp mahallelerini hakiki bir kâbustan kurtardığım için Kılıçlılar beni hâlâ el üstünde tutuyordu ve dostlukları samimiydi. Buradaki komşularım bana yeter de artardı bile.

Heyhat, dertlerim bitmiyordu. Menopoz kaynaklı fiziksel zorlukların yanı sıra, yaşlanmaya başlayan vücudumdaki değişiklerle mücadele ettiğim, bir zamanlar erkeklerin bakışlarını üzerine çeken o kumral güzeli, havalı, fıstık gibi eski Yıldız Alatan olmadığımı kabullenmeye çalıştığım bir yaşlılık krizi geçiriyordum. Dizlerim ve ellerim hızla buruşuyor, kollarım ve belim kalınlaşıyor, karnımda potluklar meydana geliyor, yüzümdeki çizgiler derinleştikçe derinleşiyor, gıdım sarkıyor, saçlarım boyaya dayanmadan giderek daha da hızla aklaşıyordu. Çirkinleştiğim, yaşlı bir kadına dönüşmeye başladığım düşüncesinden kendimi kurtaramıyordum.

Gençken güzel olmanın bedeli budur; bir gün fark edersiniz ki, artık sokakta insanlar başlarını döndürüp size bakmaz olmuş, yüzünüzü ancak makyajla toparlayabiliyorsunuz, kilo vermekte zorlanıyorsunuz, menopoz huysuzu bir kadına dönüşmüşsünüz; eski fotoğraflardaki o muhteşem güzelliğin kırıntıları ancak dikkatle bakınca görülebiliyor artık. Ne de olsa her güzel şeyin bir bedeli vardır, değil mi?

Ayrıca, 1979 yılında yaşadıklarımı polisiye bir roman hâline getirip büyük umutlarla İstanbul'da bir yayınevine

göndermiş ama uzun süre heyecanla bekledikten sonra reddedilmişim. Hakikatte, romanımın iyi olduğunu, ancak hiçbir edebi geçmişi olmayan yahut sözde entelektüel çevreye dahil bulunmayan bir ev kadını olduğum için ciddiye alınmadığımı biliyordum. Kendimden şüphem yoktu. Ancak muhakkak ki, Türkiye henüz polisiye edebiyata hazır değildi. Bilhassa, kendi hâlinde taşralı bir kadının yazdığı bir polisiyeye hiç hazır değildi. Belki de uzun yıllar sonra hazır olacaktı. O vakit geldiğinde bastırırdım romanımı. Yahut hiç bastırmayabilirdim. Ben öldükten sonra yayımlanırdı elbet, yeterince iyiye de bolca okunurdu.

Bir daha hiçbir yayınevine romanımı göndermeme kararı alana dek epey bunalım yaşadım. Hayal kırıklığına uğramıştım ve bir kez daha kalbim paramparça olmuştu. Fakat yazmaktan vazgeçmeyecektim. Tadını almıştım bir kere. Müthiş bir zevk ve heyecan demekti yazmak. Artık bana şarap yahut sigara kadar keyif veren, damarlarımdaki adrenalini hızlandıran yazma eyleminin müptelası olmuştum. Vazgeçemezdim. Yeni romanlar yazacaktım ama hayal gücümü kullanmak istemiyordum. Hakiki hadiselerle karşılaşmak, türlü gizemleri çözmek arzusundaydım. Esas zevk bunları şahsen yaşayıp söze dökmektir. Gelgelelim, yaklaşık dört yıl boyunca hiçbir hadise cereyan etmedi bulunduğum yerlerde. Tabii ki, kimsenin başına kötü iş gelsin, cinayetler işlensin istemezdim ama gizemli birtakım hadiselerle karşılaşsam hiç de fena olmayacaktı.

Fakat 1984 yılı gizemleriyle beraber çıkageldi. Detektif Yıldız Alatan'ın ikinci macerası usul usul yaklaşıyordu. Aslında her şey o mayıs günü başlamıştı; eşim Ziya'yla son zamanlarda yaşadığımız sıkıntılardan uzaklaşmak ve 1984 yılının yaz aylarını başka bir mekânda geçirmek arzusuyla kiralamayayı düşündüğümüz evi görmeye gittiğimiz o mayıs gününde.

Fikir Ziya'dan çıkmıştı. Uyumlu evliliğimiz boyunca

hiç huysuzluk etmeyen ama menopoz yüzünden sınırları laçka olmuş karısı için acilen bir şeyler yapmak istiyordu. Yeni bir ortamda sakin ve her şeyden uzak bir yaz geçirtmek arzusundaydı bana. Kışın başlayan bu değişiklik lakırdısı artık benim de aklıma yatmaya başlamıştı.

Yıllarca her kazandığımızı güzelce değerlendirmiş, iyi yaşamış ama israfa hiç kaçmamış, tutumlu memur anlayışımızla bankada epey para biriktirmiştik. Son yıllarda yaptığım terzilikten de hatırı sayılır miktarda birikimim olmuştu. Bir kısmını boşanma sonrası yeni hayatını kurarken Berrin için harcamıştık ama artık kızımızın durumu gayet iyiydi ve torunumuzun özel okul masraflarını da babası karşılıyordu. Kocama göre, kendimizi biraz şımartmanın zamanı gelmişti.

Ziya emekli olduktan sonra kendi evimize yerleşme hayaliyle her ay bir kooperatife para yatırmamızın dışında ek harcamamız yoktu. O yıla dek tüm yazlarımızı, sayfiye yerlerini aratmayan Zonguldak'ın birbirinden güzel plajlarında yahut E.K.İ.'nin Karasu'daki memur kampında geçirerek değerlendirmiştik. Fakat artık biraz değişiklik haki-katen lazımdı. Bilhassa bana. Ziya bu kanaatleydi ve her zamanki gibi haklıydı.

Bu sebeple, ince düşünceli kocam ne yapıp etmiş vaktini Zonguldak'a uzak olmayan yerlerdeki yazlıkları araştırarak geçirdiği bahar mevsiminde, aşına olduğumuz Karasu'da bir evin varlığını duymuştu. Adapazarlı bir ailenin, küçük bir yazlık siteye dönüştürdüğü Villa Şakayık adlı yeri görmek üzere mayıs ayının başlarında bir gün yola çıktık. O sabah, terzilik namım Zonguldak'ta alıp yürüdüğü için sayıları iyice fazlalaşan müşterilerimden bana pek sıra gelmediğinden, epey zaman sonra ilk kez kendime hediye olarak diktiğim elbiseyi giymiş, uzun uzun süslenmişim.

İnsanın moral bozukluğunu, bunalımlarını atlatması-

nın en iyi yollarından birinin, şahsi bakımına, giyimine ihtimam göstermesi olduğuna hep inanan bir kimse olarak, menopoz yüzünden iyi uyuyamadığım gecenin sıkıntısıyla günü sürdürmemek için kendimi güzelleştirerek moral bulmaya çalışmış, başarmıştım da.

Beyaz üzerine küçücük siyah puanlarla süslü, zarif krepdöşin kumaştan elbisemin içinde harika görünüyordum. Seksenler modasının izlerini sade bir biçimde yansıtan ama pek hoşlanmadığım o abartılı elbiselere de benzemeyen bu kıyafetin incecik askıları ve biye yakası vardı. Belden başlayan hafif bolluğu, dore tokalı, beyaz deri bir kemerle süslemiştim; aybaşı olamamanın verdiği karın şişkinliğini, bu kemerin ardından büzgülenerek dizimin birkaç parmak altına dek inen etek kumaşıyla ustaca saklamış, boynuma incecik altın zincirin ucunda sallanan kalp şeklindeki pandantifli kolyemi takmış, elbiseyle takım diktiğim yarım büzgü kollu, önü açık, vatkalı ceketle kıyafetimi tamamlamıştım. Bu vatıklar yeni moda olmuştu ve müşterilerimden sonra ben de tecrübe etmeye karar vermiştim.

Dore el çantamı ve ince topuklu, bilekten bağlı, burnu açık dore ayakkabılarımı hazırladıktan sonra, yüzümde belirmeye başlayan çökkünlüğü makyajla toparlamış ve otuzlu yaşlarımdan bu yana tarzını hiç değiştirmedığım, yandan havalı bir bombeyle ayrılmış, kulak hizasında dışa kıvrık dalgalarla son bulan açık kahverengi saçlarımla Ziya'nın karşısına geçmiştim.

Böyle zamanlarda flörtöz bir ıslık koyveren kocam beni çapkın bir bakışla süzmüş, "İşte bu, Yıldız!" demişti. "Boşu boşuna kuruntu ediyorsun yaşlandığına dair. Bu ne güzellik, bu ne ihtişam!"

"Kendimi epeyce iyi hissediyorum şu anda, Ziya. Sabah uyandığımda uykusuzluktan dolayı sinirliydim ama giyinip süslenirken geçti vallahi. Makyajım abartılı mı?"

“Hayır, Yıldız’cığım. Katiyen değil. Gayet münasip. Saçların da harikulade. Elbisen çok yakışmış. Daha ne olsun?”

Kılıç Mahallesi’nin en tepesindeki evimizden garajlara doğru inerken koluna girdiğim kocam, otomobile binene dek beni tatlı tatlı övmeye devam etmişti. Beyaz Anadolu’muza atlayıp teypteeki Zeki Müren kasetimiz de çalmaya başladığında keyfimize diyecek yoktu artık. Yaklaşık üç saatlik Karasu yolu boyunca da iradeli davranmış, menopoz sıkıntısıyla yeniden başladığım sigara illetine sadece bir kez bulaşmıştım. Günüm güzel gidiyordu.

“Bak, tek bu sigarayı içtim yola çıktığımızdan beri, daha da içmeyeceğim Karasu’ya varana kadar, Ziya’cığım” dedim mola verdiğimiz yerde ikinci çayımı yudumlarken.

“Seninle gurur duyuyorum, Yıldız. Bravo. Orada geçireceğimiz günlerde de gerginliğin azalacak, görürsün. İyi gelecek Villa Şakayık bize.”

“Adı neden Villa Şakayık’mış, öğrenebildin mi?”

“Şimdi hayatım, burası tek bir villa değil, dört yazlık evin birleşiminden oluşan bir tür küçük site. Bitişikmiş evler anladığım kadarıyla. Birinde ev sahipleri oturuyor. Beğenip de tutarsak bu yazlığı, iki komşumuz daha olacak ev sahipleri dışında. Yapının tamamına Villa Şakayık deniyormuş. Nedenini bilmiyorum. Adapazarı’ndan tanıdık bir mühendise sordum, ‘Çok güzel yerdir’ dedi. Karasu’nun تنها bir köşesindeymiş. Issızlık ve deniz sadece. Tam bizlik. Kılıç’a alışanlar için biçilmiş kaftan, değil mi? Dört hane bir arada bu nedenle de emniyette olacağımızı düşünüyorum. Hırsız, mırsız, serseriler falan bize bir şey yapamaz iç içe bulunacağımızdan. Herhalde ev sahipleri de birtakım önlemler almışlardır tenhalığa karşı.”

“Aa, güzel. Tenhalık, sükûnet istiyorum ben de. Zonguldak plajlarındaki kalabalıktan sonra biraz ıssızlık iyi

gelecek vallahi. İnşallah komşularımız da doğru düzgün insanlardır, Ziya.”

“İnşallah. Ev sahipleri yaşlıca bir çiftmiş. Adam Adapazarı'nın en saygıdeğer müteahhitlerindenmiş. Pek çok bina, ev vesaire yapmış orada. Herkes tanır, bilirmiş. Karısı da ev hanımıymış. Bir kızları varmış, Amerika'da yaşıyormuş. O da iç mimar mı, dekoratör mü, işte öyle bir meslek sahibiymiş.”

“Torun torba yok muymuş bu ev sahiplerinde? Berrak orada yalnızlık çeker, arkadaşsız kalır da sıkılır diye endişe ediyorum, Ziya. Neticede onun da benden farkı yok. Ben menopozdaysam, o da buluş çağında, sıkıntısı var çocuğun. Boşanmanın etkilerini yeni yeni atlatıyorken, bir de yalnızlık yaşasın istemiyorum.”

“Haklısın. Torun falan var mı bilmiyorum ama belki diğer iki evde çoluk çocuk olur, Yıldız'cığım. Olmadı, istediği vakit ben Berrak'ı Karasu Kampı'na bırakır, alırım. Bizim E.K.İ. kampında tanıdıkların çocukları, torunları muhakkak bulunur. Sen hiç endişe etme.”

“Tamam, hayatım.”

“Bu arada, dikiş dikecek misin yazlıkta, Yıldız? Ne yapalım o işi? Götürelim mi dikiş makineni?”

“Ben de onu düşünüyordum demin. Vallahi Ziya, biliyorsun ben dikiş dikmeden duramam. Orada müşterilere değil de kendime, Berrak'a, sana falan bir şeyler dikmek zevkli olacak esasında. Hem bunaldığımda beni rahatlatıyor. Kitap oku, denize gir, yürüyüş yap, dizi izle, nereye kadar... İsterim yani. Fakat dikiş makinesini oraya nasıl götüreceğiz, bir. Ayrıca evler birbirine öyle çok yakınsa, yaz tatillerinde insanları makinenin tıkırtısıyla rahatsız etmekten çekinirim, iki.”

“Dikiş makinesini götürmek mesele değil ki. Vidalarını sökerim ayakların, bagaja yerleştirir götürürüz. Çok yer

kaplarsa çantalarımızın bir kısmını arka koltuğa, Berrak'ın oturduğu taraftan artan her köşeye muntazaman yerleştiririz. Gürültü kısmını da şimdi varınca ev sahiplerine açıkça danışalım ha, ne dersin?"

"Tamam, danışalım."

"O hâlde kalkalım artık, haydi bakalım."

Ziya çayların parasını öderken, ben de yolluk olarak hazırladığım sigara börekleriyle zeytinli poğaçaları koyduğum kapları toparlayıp otomobilimize yöneldim.

"Bir saatlik falan yolumuz kaldı, Yıldız. Varana kadar başka bir kaset dinleyelim artık. Doyduk Zeki Müren'e" dedi Ziya otomobile binerken. Koltuğuma yerleşir yerleşmez kasetleri karıştırmaya başladım.

"Ajda Pekkan, *Süperstar 3?* Mazhar Fuat Özkan, *Ele Güne Karşı?*"

"Bilmem ki, şöyle ecnebi bir şeyler dinlemek istiyorum şimdi de..."

"O zaman Al Bano ve Romina Power olsun, şekerim."

"Hah! Harikasın."

Böylece, birbirinden güzel İtalyanca şarkılar eşliğinde Villa Şakayık'a doğru tekrar yol almaya başladık. Güneş parıldıyor, yeşilliklerin iki yanda uzanıp gittiği manzara gözümün önünde akıyordu. Kendimi şimdiden iyi hissetmeye başlamıştım. Hoş bir yaz olacaktı, seziniyordum. Hoş ve heyecanlı. Heyecanlı ve gizemli. Bu son kısımları henüz bilmiyordum tabii. Beş yıllık aradan sonra Detektif Yıldız Alatan gizemli bir hikâyenin ortasında bulacaktı yine kendini.